

Comparing the effects of lecture presentation and pamphlet on knowledge and attitude of female senior students in Sirjan high school about AIDS

S. Karimi, MSc¹ M. Kazemi, MSc² Z. Shaabani Shahr Babaki, MD³ R. Vazirinejad, MD⁴

Instructor Department of Nursing¹, Sirjan Azad Islamic University Instructor Department of Nursing², Assistant Professor Department of Internal Medicine³, Assistant Professor Department of Community Medicine⁴, Rafsanjan University of Medical Sciences

---

ABSTRACT

Introduction: The prevalence of the AIDS in the world is brutally increasing and becoming a global emergency problem. Increasing knowledge can cause disease prevention. This study was conducted for comparing the effects of two educational methods:

face to face education and, distribution of pamphlets among to female high school seniors in Sirjan.

Methods: This research is based on a semi-experimental study on 300 female high school seniors in Sirjan conducted in 2004, using a multiple stage cluster sampling method. The sample was randomly divided into three groups. Their knowledge and attitude towards the AIDS disease were evaluated before and after intervention. In the control group there was no intervention. In the second group we distributed pamphlets and in the third group we educated the students face to face. We then evaluated their knowledge and attitudes after the intervention by SPSS software, fisher and t-tests.

Results: The results indicated that comparing the control group's knowledge and attitudes before and after intervention, there was no significant change, but increased knowledge in the educated groups (face to face and pamphlet distribution) was noticed, but the attitude in the face to face group was more positive after intervention and the difference is meaningful ($P < 0.05$).

Conclusion: These results indicated that pamphlet and face to face methods for increasing knowledge and face to face method for excelling attitude towards AIDS is suggested.

Key words: Education – Knowledge – Attitude – Acquired Immunodeficiency Syndrome - Sirjan

Correspondence:

M. Kazemi, MSc.

School of Nursing & Midwifery. Rafsanjan University of Medical Sciences.

Rafsanjan, Iran.

Tel: +98 391 5225900

Email:

Maj_kaz@yahoo.com

مقایسه تأثیر دو روش آموزش به روش سخنرانی و پمفلت بر میزان آگاهی و نگرش دانش آموزان دختر سال آخر دبیرستان شهر سیرجان در مورد بیماری ایدز

سیما کریمی^۱ مجید کاظمی^۲ دکتر زیبا شعبانی شهر بابکی^۳ دکتر رضا وزیری نژاد^۴
^۱ مربی گروه پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی سیرجان ^۲ مربی گروه پرستاری، ^۳ استادیار گروه داخلی، ^۴ استادیار گروه پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مجله پزشکی هرمزگان سال دهم شماره سوم پاییز ۸۵ صفحات ۲۹۹-۲۹۴

چکیده

مقدمه: شیوع بیماری ایدز به نحو بی‌رحمانه‌ای در جهان گسترش پیدا کرده و به یک مشکل اضطراری جهانی تبدیل شده است. افزایش آگاهی به احتمال زیاد می‌تواند بر پیشگیری از این بیماری مؤثر باشد. هدف از این تحقیق مقایسه دو روش آموزش چهره به چهره و پمفلت بر میزان آگاهی و نگرش دانش آموزان دختر سال آخر دبیرستان‌های شهر سیرجان در مورد بیماری ایدز بود.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی که ۳۰۰ نفر دانش آموزان دختر سال آخر دبیرستان‌های شهر سیرجان با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی چندمرحله‌ای در سال ۱۳۸۳ مورد مطالعه قرار گرفتند. پس از انتخاب نمونه‌ها آنها را بطور تصادفی به سه گروه تقسیم و میزان آگاهی و نگرش آنها قبل و بعد از مداخله مورد سنجش قرار گرفت که در گروه کنترل هیچگونه مداخله‌ای صورت نگرفت، در حالی که در یک گروه پمفلت آموزشی و در گروه دیگر آموزش به روش سخنرانی صورت گرفت. سپس میزان آگاهی و نگرش در سه گروه قبل و بعد از مداخله با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمونهای t و فیشر مورد مقایسه قرار گرفت.

نتایج: نتایج نشان داد که در مقایسه میزان آگاهی و همچنین نگرش گروه کنترل در قبل و بعد از مداخله، اختلاف معنی‌دار دیده نشد. میزان آگاهی در دو گروه آموزشی (پمفلت و آموزش به روش سخنرانی) بعد از مداخله افزایش نشان می‌دهد. همچنین میزان نگرش در گروه آموزش به روش سخنرانی بعد از مداخله مثبت‌تر دیده شده است که این اختلافها معنی‌دار بود ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: از نتایج حاصله می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که برای افزایش آگاهی افراد نسبت به بیماری ایدز از روش آموزش به روش سخنرانی و پمفلت و همچنین جهت ارتقاء نگرش آموزش به روش سخنرانی پیشنهاد می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: آموزش - دانش - نگرش - ایدز - سیرجان

نویسنده مسئول:

مجید کاظمی

دانشکده پرستاری - دانشگاه

علوم پزشکی رفسنجان

رفسنجان - ایران

تلفن: ۰۵۲۲۵۹۰۰ ۳۹۱ ۹۸+

پست الکترونیکی:

Maj_kaz@yahoo.com

دریافت مقاله: ۸۳/۱۲/۱۰ اصلاح نهایی: ۸۵/۳/۲۸ پذیرش مقاله: ۸۵/۴/۴

مقدمه:

شیوع بیماری ایدز در طول دو دهه‌ای که از آن می‌گذرد به نحو بی‌رحمانه‌ای در جهان در حال افزایش است و گرچه شدت آن در بعضی مناطق بیشتر بوده اما هیچ کشوری از گزند آن در امان نمانده است. این بیماری در دو دهه اخیر به یک مشکل اضطراری جهانی تبدیل شده است و خطر ایدز به دلیل معضلات بهداشتی - اجتماعی و اقتصادی بخصوص در کشورهای جهان سوم به صورت جدی تری عنوان گردیده است. پیش‌بینی سازمان جهانی بهداشت و اوج اپیدمی در آسیا در سالهای آینده زنگ خطری است که به صدا در آمده و مبارزه جدی را می‌طلبد (۱).

جهت پیشگیری و کاهش گسترده ایدز و اثرات جانبی آن، توجه به جوانان ضروری می‌باشد، زیرا در حال حاضر بیش از ۳۰٪ مبتلایان به ایدز را جوانان زیر ۲۵ سال تشکیل می‌دهند (۲). زنگ خطر شیوع عفونت HIV در کشور ما نیز به صدا درآمده و اگر سرعت مقابله و آمادگی ما کمتر از سرعت انتشار بیماری باشد، بحرانی را پیش رو خواهیم داشت که کنترل آن با هزینه‌های بسیار و برابر امروزی کاری بس دشوار خواهد بود، لذا باید به اهمیت برنامه‌های آموزشی پیشگیری واقف باشیم (۱).
قویترین سلاح در مقابل ایدز آموزش افراد است و یکی از علتهای انتشار ویروس عدم آگاهی از ویژگیهای بیماری و آلودگی می‌باشد که تشخیص را به تأخیر می‌اندازد و آگاهی افراد از راههای پیشگیری و انتقال می‌تواند آلودگی و

آموزش چهره به چهره را مؤثر دانسته است (۱۰). از آنجا که بیشتر افراد جامعه ما را جوانان تشکیل می‌دهند، لذا باید از میزان آگاهی و نگرش و تأثیر روشهای آموزشی بر این قشر اطلاع داشت. بنابراین بر آن شدیم که روشهای آموزشی چهره به چهره و استفاده از پمفلت‌های آموزشی را بر میزان آگاهی و نگرش این قشر مورد مقایسه قرار دهیم.

روش کار:

در این تحقیق نیمه تجربی که به منظور مقایسه تأثیر دو روش پمفلت و آموزش چهره به چهره بر میزان آگاهی و نگرش دانش آموزان دختر سال آخر دبیرستانهای شهر سیرجان نسبت به بیماری ایدز در سال ۱۳۸۳ انجام گرفت، نمونه‌ها با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی چندمرحله‌ای، با $P_1 = 20\%$ و $P_2 = 40\%$ و خطای $\pm 5\%$ $n = 89$ نفر بدست آمد که برای اطمینان بیشتر برای هر گروه ۱۰۰ نفر انتخاب گردید، انتخاب نمونه‌ها بدین صورت بود که پس از تهیه لیست دبیرستانها بطور تصادفی ۶ دبیرستان انتخاب و از هر دبیرستان ۵۰ نفر انتخاب شدند که بطور تصادفی نمونه‌های هر دو مدرسه در یکی از سه گروه قرار داده شد و میزان آگاهی و نگرش آنها قبل از مداخله با استفاده از پرسشنامه تعیین گردید. پرسشنامه مذکور از سه بخش سؤال در ارتباط با اطلاعات دموگرافیک و سؤالات بخش مربوط به آگاهی نسبت به راههای انتقال و پیشگیری از بیماری و بخش سوم مربوط به نگرش نسبت به بیماری ایدز تشکیل شده بود. جهت تعیین روایی پرسشنامه از روش روایی محتوا استفاده شد، بدین صورت که ابزار فوق در اختیار صاحب نظران قرار گرفت تا در مورد تناسب ابزار با اهداف قضاوت کنند. جهت تعیین پایایی پس از تکمیل پرسشنامه توسط ۵۰ نفر از ضریب آلفا کرونباخ به منظور تعیین ثبات درونی استفاده شد که در مورد آگاهی 0.78 و نگرش 0.96 بدست آمد. جهت استخراج داده‌ها با در نظر گرفتن نمرات هر یک از سؤالات آگاهی (پاسخ درست = ۱ و نادرست = ۰) و سؤالات نگرش بر اساس مقیاس پنج گزینه‌ای لیکرت نمره‌گذاری شد. روش جمع‌آوری اطلاعات بدین صورت بود که میزان آگاهی و نگرش هر سه گروه قبل از مداخله با استفاده از پرسشنامه مذکور مورد سنجش قرار گرفت و سپس در گروه کنترل هیچگونه مداخله‌ای صورت

ابتلا را کاهش دهد یا از آن جلوگیری نماید. در کشور آمریکا دادن آگاهی و بالا بردن سطح دانش مردم در این زمینه، بخصوص در گروه سنی ۳۰-۱۷ سال باعث کاهش آلودگی از ۸۰٪ به ۵۰٪ شده است (۳). مدارس نشان داده‌اند به تنهایی می‌توانند یک نیروی بهداشتی پر قدرت و با نفوذ در همه جای دنیا باشند. مدرسه به عنوان کانون تعلیم و تربیت و مکانی که دسترسی به دانش آموزان در آنجا به راحتی امکان پذیر است، می‌تواند محل کسب آگاهی و تربیت بهداشتی آنها باشد (۴).

بهترین راه مقابله با این بیماری پیشگیری است و نه درمان و افزایش آگاهی می‌تواند بر پیشگیری مؤثر باشد، بطوری که اسچانفلد اظهار می‌دارد که آموزش در ارتباط با ایدز باید از سنین مدرسه شروع شود و آموزش سنین پایین می‌تواند باعث تغییرات شناختی و کمک به پیشگیری از ایدز در افراد باشد و همچنین بیان می‌دارد، همان طور که برای درمان این بیماری نیاز به ارزیابی داروهای جدید می‌باشد، باید روشهای آموزش پیشگیری از ایدز را توسعه و مورد ارزیابی قرار داد (۵).

آموزش می‌تواند باعث یادگیری در یادگیرنده شود و یادگیری فرایندی است در جهت دستیابی به دانش و مهارتها و همچنین توانایی افراد را در تصمیم‌گیری‌های بهداشتی توسعه داده و در نتیجه موجب تغییر رفتار می‌گردد (۶). یکی از روشهای آموزش، سخنرانی می‌باشد که شیوه‌های نسبتاً اقتصادی است. برای بعضی از مردم که عادت به خواندن کتابها و مقالات و همچنین تماشای تلویزیون ندارند، سخنرانی می‌تواند یک منبع خوب اطلاعات بهداشتی باشد و یکی از روشهای آموزشی دیگر استفاده از پمفلت‌های آموزشی می‌باشد که ارزان و قابل دسترس می‌باشد ولی برای افرادی که سواد ندارند، مناسب نمی‌باشد (۷).

تغییر نگرش نسبت به ایدز می‌تواند باعث تغییر رفتارهای مخاطره‌آمیز باشد (۸). در یک تحقیق نیمه‌تجربی که توسط تورابی برای بررسی تأثیر آموزش به روش ویدئو بر آگاهی و نگرش دانش‌آموزان انجام شد، نتایج نشان داد این روش باعث افزایش نمره آگاهی و نگرش دانش‌آموزان بر پیشگیری از بیماری می‌شود (۹) و همچنین دلامتر و همکاران روش آموزش چهره به چهره با ویدئو را مورد مقایسه قرار داد که

نگرفت. در گروه دوم پمفلت آموزش جامع و یکسان داده شد و در گروه سوم آموزش به صورت کلاسی در دو نوبت ۴۵ دقیقه‌ای و بصورت چهره به چهره توسط فرد ثابت برگزار گردید، سپس سه ماه پس از اتمام مداخله در هر سه گروه میزان آگاهی و نگرش آنها سنجیده شد پس از جمع‌آوری اطلاعات، داده‌ها با نرم‌افزار SPSS 11.5 و با آزمونهایی آماری کای دو و فیشر مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار گرفت. جهت رتبه‌بندی میزان آگاهی، نمونه‌هایی که بین ۷۵-۵۰ درصد سؤالات را و بیشتر از ۷۵ درصد سؤالات مربوط به آگاهی را پاسخ صحیح دادند، بترتیب در رتبه آگاهی متوسط و خوب تقسیم گردیدند و نمونه‌هایی که کمتر از ۵۰ درصد سؤالات را صحیح پاسخ دادند، در رتبه آگاهی ضعیف قرار گرفتند. در مورد سؤالات نگرش (۱۷ سؤال) مجموع امتیازات سؤالات محاسبه تا عدد ۵۱ بعنوان نگرش منفی و بالاتر از ۵۱ نگرش مثبت محسوب گردید.

نتایج:

نتایج حاصله حاکی از این است که بالاترین درصد دانش‌آموزان (۸۳/۴ درصد) آگاهی خود را از تلویزیون و پایین‌ترین درصد (۰/۹ درصد) آگاهی را از معلم و ۴/۷ درصد از طریق کتب دریافت نموده بودند و از بررسی میزان آگاهی نمونه‌ها قبل از مداخله چنین نتایجی بدست آمد که میزان آگاهی نمونه‌ها نسبت به راههای انتقال ایدز ۳۹/۹ درصد آگاهی ضعیف، ۳۷ درصد آگاهی متوسط و فقط ۲۳/۱ درصد از آگاهی خوب برخوردار بودند. همچنین میزان آگاهی نمونه‌ها در مورد راههای قابل پیشگیری جهت بیماری ایدز قبل از مداخله نشان داد که ۵۸/۷ درصد آگاهی ضعیف، ۳۳/۱ درصد آگاهی متوسط و ۸/۲ درصد آگاهی خوب داشتند. در بررسی نگرش افراد قبل از مداخله نسبت به بیماری مشخص گردید که ۷۹/۲ درصد نمونه‌ها نگرش منفی و ۲۰/۸ درصد نگرش مثبت را نسبت به بیماری داشتند.

در مقایسه میزان آگاهی و نگرش در سه گروه قبل از مداخله مشخص گردید که سه گروه با هم تفاوت معنی‌داری نداشتند و در مقایسه میزان آگاهی سه گروه بعد از مداخله گروه کنترل کمترین آگاهی و گروه چهره به چهره بالاترین آگاهی را داشته است ($P < 0/05$).

بر اساس نتایج بدست آمده در میزان آگاهی گروه کنترل قبل و بعد از مداخله اختلاف معنی‌داری دیده نشد. در حالی که در گروه پمفلت میزان آگاهی قبل و بعد از مداخله تفاوت معنی‌داری داشت ($P < 0/0006$) بطوری که میزان آگاهی بعد از مداخله ارتقاء پیدا کرده و در گروه آموزش چهره به چهره بعد از مداخله میزان آگاهی افزایش پیدا کرده بود ($P < 0/0001$) (جدول شماره ۱).

مقایسه میزان آگاهی گروه کنترل با پمفلت و گروه کنترل با آموزش چهره به چهره بعد از مداخله حاکی از اختلاف معنی‌دار بود ($P < 0/05$) بطوری که میزان آگاهی در گروه پمفلت و چهره به چهره نسبت به گروه کنترل ارتقاء داشته است. اما در مقایسه بین گروه پمفلت و چهره به چهره قبل از مداخله تفاوت معنی‌دار نبود و بعد از مداخله نیز اختلاف معنی‌داری دیده نشد ولی گروه چهره به چهره از آگاهی بالاتری برخوردار بودند. اما در بررسی تأثیر پمفلت و آموزش چهره به چهره بر نگرش افراد چنین نتایجی بدست آمد که در مقایسه نگرش بین سه گروه قبل از مداخله تفاوت معنی‌داری دیده نشد اما در مقایسه نگرش بین سه گروه بعد از مداخله اختلاف معنی‌داری دیده شد ($P < 0/01$). در مقایسه قبل و بعد از مداخله مشخص گردید که در گروه کنترل نگرش قبل و بعد از مداخله تفاوت معنی‌دار نداشته و در گروه پمفلت نیز قبل و بعد از مداخله تغییر نگرش ایجاد نشد و اما در مقایسه نگرش قبل و بعد از مداخله گروه آموزش به صورت چهره به چهره تفاوت معنی‌دار مشاهده گردید ($P < 0/001$) بطوریکه میزان نگرش نمونه‌ها بعد از آموزش بطرف مثبت گرایش پیدا کرده است (جدول شماره ۲).

در مقایسه نگرش بین گروه‌ها با هم بعد از مداخله مشخص گردید که بین گروه کنترل و پمفلت بعد از مداخله در نگرش اختلاف معنی‌دار دیده نشد و اما در بین گروه کنترل با چهره به چهره و گروه پمفلت با چهره به چهره تفاوت معنی‌دار دیده شد ($P < 0/05$) بطوری که گروه چهره به چهره نسبت به دو گروه دیگر بعد از مداخله از نگرش مثبت‌تری برخوردار شدند.

جدول شماره ۱- مقایسه میزان آگاهی در سه گروه قبل و بعد از آزمون

گروه	کنترل		پمفلت		روش سخنرانی	
	قبل از مداخله	بعد از مداخله	قبل از مداخله	بعد از مداخله	قبل از مداخله	بعد از مداخله
آگاهی	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)
فراوانی						
ضعیف (کمتر از ۵۰)	۱۲ (۱۲)	۱۲ (۱۲)	۸ (۸)	۲۶ (۲۶)	۹ (۹)	۲۶ (۲۶)
متوسط (۵۰-۷۵)	۶۱ (۶۱)	۵۹ (۵۹)	۴۴ (۴۴)	۵۳ (۵۳)	۴۳ (۴۳)	۵۳ (۵۳)
خوب (بیشتر از ۷۵)	۲۷ (۲۷)	۲۹ (۲۹)	۴۸ (۴۸)	۲۱ (۲۱)	۴۸ (۴۸)	۲۱ (۲۱)
جمع	۱۰۰ (۱۰۰)	۱۰۰ (۱۰۰)	۱۰۰ (۱۰۰)	۱۰۰ (۱۰۰)	۱۰۰ (۱۰۰)	۱۰۰ (۱۰۰)
نتیجه آزمون	P= ۰/۹۵		P= ۰/۰۰۰۶		P= ۰/۰۰۰۱	

جدول شماره ۲- مقایسه نگرش در سه گروه قبل و بعد از آزمون

گروه	کنترل		پمفلت		روش سخنرانی	
	قبل از آزمون	بعد از آزمون	قبل از مداخله	بعد از مداخله	قبل از مداخله	بعد از مداخله
نگرش	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)
فراوانی						
منفی	۸۳ (۸۳)	۸۱ (۸۱)	۶۸ (۶۸)	۷۴ (۷۴)	۵۷ (۵۷)	۷۴ (۷۴)
مثبت	۱۷ (۱۷)	۱۹ (۱۹)	۳۲ (۳۲)	۲۶ (۲۶)	۴۳ (۴۳)	۲۶ (۲۶)
جمع	۱۰۰ (۱۰۰)	۱۰۰ (۱۰۰)	۱۰۰ (۱۰۰)	۱۰۰ (۱۰۰)	۱۰۰ (۱۰۰)	۱۰۰ (۱۰۰)
نتیجه آزمون	P= ۰/۸۵		P= ۰/۷۵		P= ۰/۰۱	

بحث و نتیجه‌گیری:

نتایج این تحقیق نشان داد که میزان آگاهی در گروه پمفلت و چهره به چهره نسبت به گروه کنترل افزایش داشته است و در مقایسه بین دو گروه پمفلت و آموزش چهره به چهره چنین نشان داده که این دو گروه بعد از آموزش اختلاف معنی‌داری نداشتند ولی گروه آموزش چهره به چهره از آگاهی بیشتری برخوردار بودند. در این زمینه تورابی و همکاران در یک تحقیق نیمه تجربی تحت عنوان تاثیر آموزش به روش ویدئو بر آگاهی و نگرش دانش آموزان در روسیه، نتایج نشان دادند که ویدئو بر افزایش آگاهی و نگرش در مورد پیشگیری از ایدز مؤثر است و این روش را برای نشان دادن حقایق به شنوندگان جوان هنگامی که هدف پایین آوردن هزینه‌های آموزش نیز باشد، مؤثر دانسته‌اند (۹).

همچنین در تحقیق دیگری توسط دلامتر تحت عنوان مقایسه دو روش آموزش چهره به چهره با ویدئو انجام داد، نتایج نشان داد که آموزش چهره به چهره بر میزان آگاهی و پیشگیری از ایدز مؤثر بوده است (۱۰) که نتایج این تحقیق با تحقیق حاضر مطابقت دارد، در حالی که کینس سمن و همکاران در تحقیقی تحت عنوان تأثیر بحث گروهی در برنامه‌های آموزشی نسبت به بیماری ایدز

چنین نتیجه‌گیری کردند که گروه مداخله نسبت به کنترل تفاوت نداشت و دلیل آن را کمبود زمان، عدم آگاهی نمونه‌ها از بحث گروهی ذکر کردند (۱۱).

بررسی تأثیر پمفلت و آموزش چهره به چهره بر نگرش افراد نسبت به ایدز حاکی از این بود که پمفلت بر نگرش تأثیری نداشته در حالی که آموزش چهره به چهره بر نگرش نمونه‌ها مؤثر بوده است بطوری که بعد از آموزش نگرش افراد به طرف مثبت گرایش داشته است.

در تحقیقی که در سال ۲۰۰۲ در چین توسط بوسکین و همکاران بر روی میزان آگاهی و نگرش در مورد ایدز قبل و بعد از کنفرانس مورد ارزیابی قرار گرفت، آگاهی در مورد روش‌های انتقال HIV بعد از کنفرانس خوب بوده و ۹۰ درصد از شرکت کنندگان راه‌های انتقال بیماری را شناسایی کرده بودند و همچنین قبل از سخنرانی ۴۳ درصد نمونه‌ها هیچگونه تمایلی نسبت به کار کردن و همنشینی با افراد مبتلا به عفونت ایدز را نداشتند که بعد از سخنرانی به ۲۱ درصد رسید (۱۲).

افراد تنها آموزش چهره به چهره تأثیرگذار بوده و پمفلت بر تغییر نگرش تأثیری نداشته است.

سیاسگزاری:

بدین وسیله از زحمات مسئولین محترم دانشگاه آزاد اسلامی واحد سیرجان که در تأمین هزینه های این تحقیق و همچنین مسئولین محترم آموزش و پرورش سیرجان به لحاظ همکاری در اجرای این طرح تشکر و قدردانی می‌گردد.

در تحقیقی توسط میچل و همکاران به منظور بررسی تأثیر مقایسه‌ای چهار رسانه مثل ویدئو، نمایش، پمفلت و آموزش چهره به چهره بر آموزش همگانی در روستاهای اوگاندا انجام پذیرفت، چنین نتیجه‌گیری کردند که استفاده از رسانه های مختلف برای آموزش همگانی ضروری می‌باشد تا اینکه هر کدام بتوانند پوششی بر نقص یکدیگر باشند بطوری که افراد دارای سطح سواد پایین بجای پمفلت شانس استفاده از رسانه‌ای دیگر را داشته باشند (۱۳).

از نتایج حاصله می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که آموزش به روش پمفلت و چهره به چهره بر افزایش میزان آگاهی تأثیر داشته در حالی که بر تغییر نگرش

References

منابع

۱. معاونت سلامت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، راهنمای اطلاع‌رسانی در مقابله با ایدز، مرکز مدیریت بیماریها، تابستان ۱۳۸۱.
۲. سازمان ملل متحد، اجلاس ویژه مجمع عمومی ملل متحد درباره ایدز، گزارش دبیر کل سازمان ملل متحد. ناشر مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد در تهران، چاپ اول، ۱۳۸۰.
۳. عامریان، ح. فریادرس، هد بررسی میزان آگاهی از ایدز و عوامل مرتبط با آن در دانش‌آموزان سال آخر دبیرستان ۱۳۷۸.
4. Anderson ET, McFarlane J. Community as partner: Theory and practice 4th ed. New York: Lippincott Williams & Wilkins; 2004.
5. Schonfeld DJ. Teaching young children about HIV and AIDS. *Child Adolesc Psychiatr Clin N Am*. 2000;9(2):375-387.
6. Stanhope M, Lancaster J. Community & public health nursing. 6th ed. New York: Mosby. 2004.
7. Ewles L, Simnett I. Promoting health: A practical guide. 5th ed. London, Elsevier. 2003.
8. Herlitz CA, Steel JI. A decade of HIV/AIDS prevention in Sweden: changes in attitudes associated with HIV and sexual risk behavior from 1987 to 1997. *AIDS*. 2000;14(7):881-890.
9. Torabi MR, Crowe JW, Rhine S, Danils DE, Jeng I. Edvaluation of HIV/AIDS education in Russia using a video approach. *J Sch Health*. 2000;70(6):229-233.
10. DeLamater J, Wagstaff DA, Havens KK. The Impact of a culturally appropriate STD/AIDS education intervention on black adolescents, sexual and condom use behavior. *Health Educ Behav*. 2000;27(4):454-470.
11. Kinsman J, Nakiyingi J, Kamali A, Carpenter L, Quingley M, Pool R, et al. Evaluation of a comprehensive school-based AIDS education programme in rural Masaka, Uganda. *Health Educ Res*. 2001;16(1):85-100.
12. Buskin SE, Li L, Yin H, Yu T, McGough JP. HIV/AIDS knowledge and attitudes in Chinese medical professionals and students before and after an informational lecture on HIV/AIDS. *J Public Health Manag Pract*. 2002;8(6):38-43.
13. Mitchell K, Nakamanya S, Kamali A, Withworth JA. Community-based HIV/AIDS education in rural Uganda: which channel is most effective? *Health Edu Res*. 2001;16(4):411-423.